

Kling en zijn kangoeroe spreken nu Nederlands

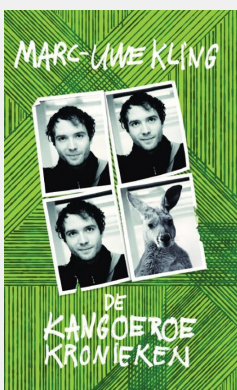
Die Känguru-Chroniken vertaald

Boeken - 14 mei 2018 - Auteur: Wiebke Pittlik

In Duitsland is het een absolute bestseller: 'Die Känguru-Chroniken': verhalen over een man die bevriend raakt met een betweterige, maatschappijkritische kangoeroe. Drie delen zijn er sinds 2009 verschenen, schrijver Marc-Uwe Kling werkt aan een vierde deel. Zijn hele kangoeroe-oeuvre staat permanent in de luisterboeken-top tien van Der Spiegel. Het eerste deel is nu in het Nederlands vertaald.

Kling zelf heeft de luisterboeken ingesproken, de lijkige stem van de kangoeroe en de bijzondere, trage timing maken de hoorversies nog grappiger dan de boeken. De optredens van Kling in Duitsland zijn steevast uitverkocht. "Op de eerste rij zitten vaak scholieren die de kangoeroe-teksten helemaal uit hun hoofd kennen", vertelt Kling, op bezoek in Amsterdam om de Nederlandse vertaling te presenteren. "Er komen ook al mensen in kangoeroekostuum."

In Duitsland geeft Kling al jaren geen interviews meer. "Hier in Nederland ben ik niet bekend, dus kan ik een interview geven, maar thuis in Berlijn ben ik graag privépersoon, als ik niet op de bühne sta", zegt hij daarover. "En ik heb ook geen zin m'n boeken uit te leggen." Het is 18 april, de avond ervoor heeft hij opgetreden in Boom Chicago in Amsterdam, waar hij samen met cabaretier Erik van Muiswinkel de Nederlandse vertaling van zijn boek heeft voorgesteld: 'de Kangoeroekronieken'. Kling las uit de Duitse versie voor, Van Muiswinkel uit de Nederlandse.

De kangoeroekronieken is in april 2018 verschenen bij Uitgeverij [De](#)

[Harmonie](#).

In oktober verschijnt in Duitsland het vierde deel van de Känguru-serie. In het najaar beginnen de opnamen voor een speelfilm die volgend jaar in Duitsland wordt uitgebracht.

Hoe de Nederlandse vertaling tot stand is gekomen, had op zich al een kangoeroeverhaal kunnen zijn: vertaler Elbert Besaris zocht op de door Kling vervloekte webwinkel Amazon naar een ander boek. De algoritmes van Amazon attendeerden hem op 'Die Känguru-Chroniken'. Met een proefvertaling overtuigde hij uitgeverij De Harmonie, vertelde Besaris tijdens de boekpresentatie.

De vertaling is er dus gekomen dankzij Amazon. Profiteren van iets dat je zegt te verafschuwen, het is de kangoeroe ten voeten uit. Die is communist maar draait anderen graag een poot uit om er zelf beter van te worden. Hij boycot de Lidl, maar kan de kersenbonbons van die winkel niet weerstaan.

'Kan jij vandaag een keer betalen?' vraagt de kangoeroe na het eten.

'Vandaag? vraag ik. 'Een keer?' vraag ik. 'Ik moet altijd betalen, omdat jij nooit geld meeneemt.'

'Tja,' zegt de kangoeroe grijnzend. 'Zo zit de wereld nou eenmaal in elkaar. De een heeft de buidel, de ander heeft het geld.'

De 36-jarige Kling is kleinkunstenaar, poetryslammer en auteur. Gevraagd naar hoe hij omschreven wil worden zegt hij: "Nou, een vent die met een kangoeroe samenwoont en die maar eens opgeschreven heeft hoe dat is", en glimlacht.

Over zichzelf praat hij niet graag. Maar gevraagd naar wat hem bezighoudt, raakt hij op dreef. In zijn nieuwste roman 'Qualityland' is Duitsland verworden tot een doorgedigitaliseerde samenleving, geregeerd door de wetten van de economie en de automatisering. "De politieke omwentelingen die we op dit moment zien - de ruk naar rechts, Trump en co - zijn ook gevolgen van de technologische ontwikkelingen. Dat is nu geen geheim meer, maar toen ik aan dit boek begon wist niemand in mijn omgeving wat bijvoorbeeld de filterbubbel is."

I 'Probeer maar eens te discussiëren met iemand van de rechterrand' 'Qualityland' is verkrijgbaar met een lichte en een donkere omslag. De inhoud is aangepast voor optimisten en voor pessimisten. "Ik vond het een grappig idee. Het past heel goed bij de inhoud, omdat het verhaal ook om personalisering gaat. Deel van de filterbubbel is dat je zelfs je boeken en series kunt personaliseren. Netflix experimenteert al met series die zich aan de kijker aanpassen; dan krijg je een happy end als je dat wilt. Dat is natuurlijk wel spannend, maar het leidt er toe dat er geen gemeenschappelijke feitenbasis is."

Dat is funest voor een gezonde democratie, denkt Kling. “Als je al eens hebt geprobeerd te discussiëren met iemand van de ‘rechterrاند’ dan merk je snel dat je helemaal niet meer met elkaar kunt argumenteren. De uitgangspunten waarin je gelooft zijn zo verschillend.” Dat wordt steeds erger als computers en sociale media alleen nog dat laten zien wat iemand wil horen. “Dan is het geen filterbubbel meer, maar een filtergevangenis.”

‘Ik vrees dat we een twee-klassen-internet krijgen.’

Het verbaast Kling dat mensen hun persoonlijke gegevens zo gewillig afstaan. “Er zijn email-aanbieders die 1 euro per maand kosten en dan heb je geen reclame en verzamelen ze je gegevens niet. Maar de mensen zitten toch bij Google. Dat begrijp ik niet. Als je niets betaalt, betaal je uiteindelijk altijd ergens, met je data bijvoorbeeld.”

“Ik vrees dat privacybescherming - net als alles in het kapitalisme - een product wordt. Dat het internet zich tot een tweeklassen-internet ontwikkelt, waar de mensen die geld en kennis hebben hun data veilig stellen, terwijl de mensen die alles gratis nemen omdat ze het zich niet kunnen permitteren of uit onwetendheid, volledig doorschikbaar (doorzichtig) en beïnvloedbaar worden.”

Ruk naar rechts

De tweespalt in de samenleving, en de opkomst van het rechtspopulisme, maken de activist in Kling wakker. “Deze ruk naar rechts is vreselijk en maakt me bang.” Duitsland heeft lang gehoopt dat het door de geschiedenis een bijzondere positie had, zegt Kling. “We hoopten dat een ruk naar rechts, zoals die zich in andere landen al lang heeft voltrokken, ons land bespaard zou blijven. Nu moeten we vaststellen dat het rechtse gedachtegoed helaas toch niet geheel uitgeroeid werd.”

Is dat niet een opmerkelijke tegenstelling in Duitsland, dat er zo veel aandacht is voor democratie en hard tegen rechts wordt gestreden, maar dat er toch een stroming is in de samenleving waar die boodschap aankomt? “Ja, dat is het. Ik denk dat het in Oost-Duitsland, waar de aanhang het grootst is, ook een identiteitsprobleem is. In het zuiden heb je nog de katholieke identiteit, in het noorden en westen de protestantse, in het oosten was er een identiteits-vacuum denk ik. Wat de regering niet lukt, is een positieve identiteit te bieden. Onze regering reageert meer dan dat ze een visie heeft.”

‘Rijnlanders hebben andere humor dan Berlijners.’

“Mensen gaan op zoek naar een gezamenlijke identiteit, ze willen niet geïsoleerd

en alleen zijn.” Als het rechts-populistische gedachtegoed eenmaal breed verbreid is, zoals in delen van Oost-Duitsland het geval is, dan sta je alleen als je er niet in meegaat, merkt Kling op. “Het heeft zich langzaam opgebouwd, als een sneeuwbal die ging rollen. Die had vroeg moeten worden gestopt, nu is het een lawine geworden. Mijn manier om daartegen op te treden is boeken schrijven.”

Duitse humor

In Nederland wordt nogal smalend gedaan over Duitse humor. Wat is uw ervaring, valt er minder te lachen in Duitsland?

“Het is natuurlijk een kwestie van smaak, maar ik heb helemaal niet het gevoel dat in Duitsland minder graag wordt gelachen. En Duitsland is groot: de Rijnlanders in Keulen hebben - met hun carnaval - een andere manier van humor dan de Berlijners, die bekend staan als nogal directe mopperaars. Iedere regio heeft ook z'n eigen komieken.”

Als u Nederlanders mocht adviseren, welke cabaretier of schrijver zou u aanraden?

“Een geweldige Duitse cabaretier is Georg Schramm, die draait al wat langer mee. En juist als je het over Duitse humor hebt, heeft Georg Büchner destijds (hij werd geboren in 1813, red.) al bewezen dat dat kan. Zijn stuk ‘Leonce und Lena’ bijvoorbeeld, is heel grappig. Ik ben een grote Büchner-fan.”

“Interessant genoeg zijn er sinds kort ook goede Duitse tv-series. ‘Babylon Berlin’ vond ik goed, en de ZDF heeft een verrassend goede serie gemaakt, ‘Bad Banks’. Er lijkt een doorbraak gaande, er waren ineens vier goede series in een jaar, terwijl die er in de voorafgaande decennia niet zijn geweest. Ik weet ook niet waarom dat ineens lukt.”

Ook zijn collega-cabaretiers Julius Fischer, Sebastian Lehmann en Maik Martschinkowsky wil hij graag aanbevelen. Met hen samen organiseert hij twee keer per maand de Lesebühne ‘Lesedüne’ in podium SO36 in Berlijn. Daar speelt Kling ook geregeld het spelletje dat de kangoeroe heeft bedacht met het publiek: het verkeerd toeschrijven van beroemde citaten. Dat bestaat inmiddels ook als bordspel, en vorig jaar liet Kling een app van dit spel maken: ‘Game of Quotes’, volgens de makers het ‘Tinder voor citaten’.

Dit is een artikel gedownload via duitslandinstituut.nl.

Artikel:

<https://duitslandinstituut.nl/artikel/25985/kling-en-zijn-kangoeroe-spreken-nu-nederlands>